

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. II. Tacitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

potb. solv. Mascard. 1159. n. 51. vel illicitè aut per contumaciam, aut dolum vel fraudem tacuisse intelligatur, quo casu eum semper præsumi consentire, patet ex l. 2. C. si aliena res pignori datur. l. 9. §. 1. quib. mod. pignor. solvitur. an vero sit tacentis: & tum in delictis innoxia alterius præsentia, atque taciturnitas consensum non inducet, l. qui vas 48. §. 22. vers. vetare de furt. Mascard. concl. 1159. n. ult. ubi n. 52. ibid. hoc generaliter concludit de omni actu, qui juris dispositioni repugnat.

Sublimita hanc limitationem, quòd favore. Reipubl. etiam is, qui actum impedire non potest, tacendo consentire censetur, e. gr. Pater non contradicens, quando filius familias Decurio fit. Brunnem. ad l. 1. C. de Filiisfam.

Distingvi etiam solet ita, an id, de quo agitur, sit pro tacente, ubi verius est, tacentem non haberi pro consentiente; imputare enim sibi debet, quod non responderit, cum posset, cum videatur animo repudiandi, & quod ab altero beneficium accipere nolle, tacuisse: an vero sit contra tacentem, ubi tamen interest, an factum aliquod, ex quo consensus colligatur, intercedat: nec ex parte tacentis sibi, sed alterius cuiusdam, & tum qui pro se patitur aliquid fieri, consentire, imò mandare videtur, arg. l. qui non bo. de Reg. Jur. §. l. qui patitur 18. ff. mandat. nec is, qui alterius contemplatione intercessit, morari debet in damno, ita obligatur depositi, qui tacet, ubi aliquis in ædes ejus deponit: an verò non intercedat, & tum taciturnitas non inducit obligationem aut consensum, ut si quis mandet alicui curanda negotia, & ille taceat. l. 27. §. morte 3. ff. mandat. Bachov. in Comment. de pact. sub rubr. de secunda divisione pactorum. vid. & Salicet. in l. in visis 17. C. de procur.

Hinc ultra has distinctiones, vel varias cautelas, quas accumulatur Nicol. Valla de reb. dub. tr. 10. infert (1.) quod creditori non obsit, si eo præsentem fundus oppignoratus fuerit venditus. l. Cajus 39. de pigner. act. l. sicut 8. §. non videtur 15. quib. modis pignor. solv. quia sciebat jus suum nihilominus durare, & salvum esse, prout colligitur ex d. §. 15. (2.) E diverso si heres ex parte indivisa vendiderit prædium, præsentibus cohæredibus, hoc illis noceat. l. quidam 12. de Euct. potest (3.) huc referri casus, l. apud Celsum 4. §. quæsitum 12. de except. dol. ita etiam (4.) cuicumque habenti jus in re vel ad rem petendam ex causa lucrativa præsentiam nocere, textus

est in l. si fundum per fideicommissum 92. de legat. 1. Unde est, quod taciturnitas agnati non præjudicat agnato, si ad sit feudali alienationi. vid. Goth. Ant. disp. feud. 9. tb. 4. lit. E.

CAP. II. Tacitum.

Axioma I.

Tacitum facilius revocatur, quàm expressum, Pantichman. lib. 2. quæst. practicar. qu. 13. n. 65. cum expressum potentius operetur, quàm tacitum, l. si ex pluribus 9. de suis & legit. l. penult. ff. de injust. rupt. irrit. test. l. 2. §. ult. de bonor. poss. ff. secund. tabul. cum congestis à Tiracell. de L. connub. gloss. 7. verb. expressum, n. 40.

II.

TACITI & expressi idem est judicium, l. cum quid 3. ff. si certum petatur. l. si filiusfam. 14. ff. eod. tit. l. ult. ff. de legat. 2. l. item quia 4. ff. de pactis. l. ult. C. qui bonis cedere possunt. [l. 94. l. 99. de V. O. exemplum vid. apud Gilcken in l. 12. C. de pact. & in prohibitione L. Falcidie Bachov. in not. ad Wesembecium de L. Falcid. n. 8.] Federic. de Senis consil. 100. Factum. in princip. Covarruv. in cap. quavis pactum, de pact. lib. 6. part. 2. in init. num. 6. in med. Menchaq. controvers. illustr. cap. 33. n. 26. Menoch. consil. 198. num. 54. & consil. 183. n. 8. & 30. & consil. 461. num. 45. & de presumption. lib. 4. pres. 40. num. 8. ubi intelligit, quando tacitum inest præcisè & simpliciter, secus si limitatè, Flamin. de resignat. benefic. lib. 1. q. 1. num. 3. cum segg. & quæst. 13. num. 13. Escobar. de ratiocinat. cap. 7. num. 7. Francisc. Molin. de ritu nuptiar. lib. 3. quæst. 80. num. 30. Morl. in emporio Juris, part. 1. tit. 8. quæst. 24. per totam. Ugolin. de officio, & potest. Episcopi. cap. 7. §. 2. n. 7. Gonzal. ad regul. 8. Cancel. gloss. 14. num. 64. Anton. de Sousa in relef. de censuris Bulla in Cena Domini. cap. 24. disput. 101. num. 2. Francisc. Leo in thesauro fori Ecclesiast. part. 3. cap. 7. n. 61. Campan. in diversorio Juris Canon. rubr. 12. cap. 4. n. 3. Card. Tulch. pract. concl. tom. 8. lit. T. conclus. 7. cum duabus segg. Hermosil. l. 2. gloss. 5. num. 1. 2. & 6. tit. 1. part. 5. Joseph. Vela differt. 12. n. 12.

Intellige, quando tacitum includitur in natura expressi, secus est si non sit de natura expressi, nec inducatur sub expresso, secundum Mar. Antonin. variar. resolut. lib. 2. resolut. 57. num. 72. Intellige etiam, quando utrumque procedit ex potentia ejusdem causæ, ut declaravit

vit Rota decis. 608. n. 2. apud Farinacium, parte 2. recent.

Amplia in ultimis voluntatibus, quia in illis tacitum pro expresso habetur, ut per textum in l. inter vestem 33. ff. de auro & arg. leg. & in l. in conditionibus primum locum 19. ff. de condition. & demonstrat. [fere enim semper in iure nihil interest, expresseritne testator aliquid, an vero intellexerit, l. Lucius 79. §. Maritus 14. ad Scutum Trebell. Cujac. late lib. 18. 99. Papi- nian. ad l. 87. de legat. 1. p. 466. lit. B.] re- solvunt Bart. in leg. cum quid. col. 2. num. 9. vers. & pro huius solutione. ff. si certum pe- tatur. & ibi Bald. col. 3. vers. in gloss. Angel. col. 2. n. 2. Fulgos. col. 2. n. 7. Salicet. col. 1. n. 3. Ludov. Roman. col. 3. in princip. n. 11. Socin. col. 4. n. 23. Corn. col. 2. n. 6. Dec. col. 5. num. 22. Joh. Bolognet. n. 51. & alii, quos refert Rendina in promptuario re- cept. sentent. tom. 1. titul. 100. n. 16.

Amplia: interdum tacitum plus operatur, quam expressum. Ita enim iuramentum calu- mnie tacite remitti potest, non expresse. Perez. C. de privil. Scholar. n. 14.

Primò limita, quando agitur de annul- lando actum, quia tunc plus operatur ex- pressum, quam tacitum. [cot. titul. ff. & C. si pendente appellat. mors interven. l. 3. Cod. eodem.] Alex. consil. 59. Attentis nar- rat. n. 15. vers. non obstant. lib. 3. Hyppol. Rimin. jun. consil. 164. Dubitatur. num. 15. lib. 2. Card. Tusch. d. lit. T. concl. 7. n. 35. & 36. Sicut etiam ubi agitur de effectu exclusionis & privationis, quia tunc par non est virtus taciti & expressi, Curt. jun. in l. cum quid. num. 15. vers. octavius casus. ff. si cert. pet. Menoch. d. lib. 4. pref. 40. num. 10.

Secundò limita in prohibitis, in qui- bus tacitum non operatur quantum ex- pressum, quia ex tacito non inferitur con- sensus circa prohibita, Castrenf. consil. 259. Circa primum, in princ. lib. 2. Cravett. con- sil. 200. n. 7. ubi n. 8. subdit, quòd tacitus consensus non est tantæ potentia, quan- tæ est expressus in iis, quæ sunt contra Re- gulas Juris communis, Cardinal. Tusch. d. lit. T. concl. 7. n. 39. & 41.

III.

TACITI & conjecturati par est virtus cum expresso, Alex. consil. 109. Super prima, num. 17. vers. praterea in questione, prope fin. lib. 7. Cardin. Tusch. d. lit. T. concl. 7. num. 13.

IV.

TACITUM non producit aliud taci- tum, secundum Decianum consil. 49. n. 50.

lib. 2. Cardin. Tusch. d. lit. T. concl. 10. per totam; unde evenit, ut si quis faciat actum, qui tacite importat aditionem, illa aditio tacita non possit operari, quod censeatur renunciatum beneficio inven- tarii, prout si aditio esset expressa, ut te- nent Cephal. consil. 139. n. 13. lib. 1. quem referunt Fanuc. in tractat. de inventar. in prefat. n. 26. circa finem. & Card. Tusch. d. lit. T. concl. 7. n. 26. & concl. 10. n. 7.

V.

TACITUM, resultans ex expresso, cessat, cessante expresso, l. 3. §. fin. ff. de servit. rustic. pred. Castrenf. consil. 106. In- cipiundo. num. 3. l. 2. ubi declarat, ut pro- cedat, quando subest eadem ratio, vel quando tacitum per se stare non potest, alias secus, prout eum refert Card. Tusch. d. lit. T. concl. 12. num. 1. & 2. ubi numeris seqq. limitat, quando tacitum, resultans ex expresso, est æque principale, & quan- do diversa ratio est inter expressum & ta- citum.

CAP. III.

Tale, Talis.

Axioma I.

Aliud est tale, aliud haberi pro tali, l. si mari- tus 15. §. Legis. ff. de adult. Dec. consil. 73. in cau- sa, quæ Luca. col. 3. n. 7. p. 2. Ludov. Gomez. in §. item si quis. Institut. de action. n. 18. Unde si quid requiritur esse tale, non sufficit esse, nisi etiam ostendatur esse tale, l. non ignorat 9. ubi Bart. & Bald. C. de bis, qui accusar. non poss. l. Ju- lius 81. §. 1. l. Lucius 83. ff. de condit. & demonstrat. quia qualitas adjecta restringit & declarat dispo- sitionem, Joh. Petr. Surd. consil. 179. num. 41. & consil. 274. num. 14. ideoque probari debet. Surd. dict. consil. 180. n. 7. & 207. n. 8. Joh. Andr. in cap. 1. de homicid. in 6. & consil. 148. per l. 1. §. 3. vers. quod autem ait. ubi Bart. ff. ne quid in flu- min. public. Johann. Goedd. 1. Conf. Marpurg. 24. num. 270.

II.

Tale unumquodque est, quale vulgo habetur, l. 1. §. lumen 1. ff. de fluminib. gloss. in l. ubi adbu- Cod. de jure dot. & in l. licet. C. de locat. Vult. 3. Consil. Marp. 21. n. 135. gloss. Ant. de Butr. Imol. Ancharan. in clem. per literas de præbend. & in c. accessorium. col. 2. de R. 1. in 6.

III.

Per quod unumquodque tale, illud magis ta- le, Auth. multo magis. post l. jubemus. 14. & ibi Bald. Castrenf. A. Barbof. num. 4. C. de SS. Ec- cles. Wcsembec. 1. consil. 43. num. 470. consil. 44. num. 10. & consil. 50. num. 20. Hartman. Pistor. 1. quasi. 49.

Quam